

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat BİLGİN tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

İktidarın uygulamış olduğu anti-demokratik çalışma ortamı ile Türkiye sermaye için ucuz ve güvencesiz iş gücü cenneti haline gelmiş, Türkiye'nin işçi haklarının kullanımında dünyanın en kötü 10 ülkesinden birisi olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) uzmanlar komitesinin 2021 yılı raporunda da belirtilmiştir.

Enflasyonda son 19 yılın rekorunun kırılması ile hayat pahalılığının arttığı ve alım gücünün düştüğü Türkiye'de hemen her gün yaşanan iş cinayetlerine, meslek hastalıklarına, işverenlerin açıkladığı zamlara, gelir dağılımındaki eşitsizliği ve kötü çalışma koşulları ile yaşatılan haksızlıklara karşı işçiler ülkenin dört bir yanından itiraz seslerini yükseltmeye başlamışlardır. Trendyol Express firması esnaf kuryelerinin eylemleriyle başlattığı protesto hareketi, Farplas, Alpin Çorap, HepsiJet, Scotty, Aras Kargo, Sürat Kargo, Yurtiçi Kargo ve Yemek sepeti Banabi gibi birçok sektör çalışanlarının hak arama eylemleriyle devam etmiştir. İşverenler tarafından keyfi işten çıkarmaların, baskının, yıldırmanın ve yevmiye kesme uygulamalarının arttığını belirten emekçiler; sendikalaşmak istedikleri veya haklarını aradıkları andan itibaren ise bu baskıların ve keyfiyetin daha da arttırıldığını ifade etmektedirler.

İnsanca yaşanacak bir ücret, yan haklar ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, işten çıkartılan arkadaşlarının geri işe alınmaları gibi birçok taleple eylemlerini sürdüren Yemek sepeti Banabi işçileri, Gig ekonomisi de denilen ve son yıllarda Türkiye'de oldukça yaygınlaşan, Uluslararası Taşımacılık İşçileri Federasyonu (ITF)'nce emeğin standart dışı bir biçimde istihdam edilerek korunmasızlığa ve güvensizliğe iten ve "örtülü istihdam ilişkileri" olarak tanımlanan, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında işçi statüsünde sayılmamaları nedeniyle sendikalaşamayan, fazla çalışma ücreti, dinlenme hakkı, hafta tatili, ulusal bayram ve genel

tatil günlerinde çalışma karşılığında ödenmesi gereken zamlı ücret gibi birçok haktan mahrum kalan, kısaca sosyal güvenceyi ortadan kaldıran esnaf kuryelik dayatmasına karşı bir çok ilde olduğu gibi 03.02.2022 tarihinde de İzmir’de eylem yaparak itirazlarını dile getirmişlerdir.

Yemek sepeti Banabi işçilerinin örgütlü olduğu Tüm Taşıma İşçileri Sendikası (TÜMTİS) ‘de sendika üyesi işçilere yönelik askı ve tehditlerle de örgütlülüğün engellendiğini, işverenin “NACE” (Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması) kodunu değiştirerek çalışanların sendikalaşma hakkını engellemeye çalıştığını ifade etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ülkenin dört bir yanında devam eden işçi eylemleri bilginiz dahilinde midir?
- 2- Yemek Sepeti Banabi işçilerinin işverence esnaf kurye dayatmasına maruz kaldıkları bilginiz dahilinde midir?
- 3- Yemek Sepetinin Manisa deposunda Tüm Taşıma İşçileri Sendikası (TÜMTİS), 4 üye işçinin güvenliği tehlikeye düşürdüğü ve performans düşüklüğü nedeniyle işten çıkarıldığı bilginiz dahilinde midir?
- 4- Yemek Sepeti işverenin NACE kodunu değiştirmesine yönelik Bakanlık işkolu tespitinin 6356 sayılı Kanunun 5. maddesi kapsamında, yerinde incelemek suretiyle veya geçerli belgelerin incelenmesi kaydıyla yapacaktır hükmü gereği yerinde denetim ve tespit işlemi yapılacak mıdır?
- 5- Esnaf kuryeliğe yönelik olarak Bakanlığınız müfettişlerinin müdahale etme gereği yerine getirilmiş midir? Getirilmedi ise bu duruma yönelik herhangi bir işlem görevlendirme yapılacak mıdır?
- 6- Esnaf kurye adı altında taşıma işçilerine güvencesiz ve sefalet ücretiyle çalışmanın dayatılmasını önleyici ne gibi politikalarınız bulunmaktadır?
- 7- Kurye işçilerine dayatılan performans ve iş güvencesinden yoksun hadi hadi yönündeki çalışma koşullarının önüne geçmek üzere bir çalışmanız var mıdır?
- 8- Türkiye’de bugün itibarı ile kurye/taşıma işçisi sayısı kaçtır?
- 9- Asgari ücretlilerin önemli bir kısmının ücretlerinin bin lira ve üstünü işverene iade etmek zorunda kaldıkları yönünde çok sayıda bilgi almaktayız. Kurumsal firmalarda dahi işçilerin asgari ücretin altında çalıştırıldığı yönündeki şikayetlere dair ne tür işlemler yapılmakta ne tür önlemler alınmaktadır?